

„Az írat perir alapi iratrol készített elektronikus másolat”

Alkotmánybíróság

a Pécsi Törvényszék útján

PÉCSI TÖRVÉNYSZÉK

Érkezett:	2024. MÁRC. 25.
Erkezés módja:	postán, személyesen, faxon, elektronikus úton, e-mail-en, írásban, iratexpozícióval, másolatokkal, egyéb
Szám:	h. IV. 10 915/2023
Írtó:	S. Kovács
Mail:	1 X 1

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] szám alatti lakos jogi képviselő nélkül eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján

alkotmányjogi panaszt

terjeszték elő a Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Pkf.IV.25.176/2023/2. számú végzése, valamint a Pécsi Törvényszék 4.Pk.50.913/2023/2. számú végzése ellen, mivel azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogomat.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a Pécsi Ítéltábla panaszolt végzésének alaptörvény-ellenességét és az érintett döntést semmisítő, megsemmisítő Pécsi Törvényszék végzésére is kiterjedő hatállyal.

Kérelmem indoklásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a.) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Pécsi Törvényszék - mint hatáskörrel és kizárólagos illetékességgel rendelkező bíróság - előtt 2023. október 23-án kelt beadvánnyal kérelmezőként peres eljárás elhúzódása okán vagyoni elégtétel érvényesítése iránt kérelmet terjesztettem elő a Debreceni Törvényszékkel szemben.

A kérelem előterjesztésére való jogosultságot a Debreceni Törvényszék előtti közszolgálati jogvita ügyében folyt peres eljárás indokolatlan elhúzódása alapozta meg. Felperesként 2019. március 28. napján keresetet terjesztettem elő a Debreceni Törvényszéknél közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvita ügyében. A Debreceni Törvényszék 103.K.700104/2020./13. számú ítéletével a keresetet elutasította. A Kúria, mint másodfokú bíróság a Kf.III.40.502/2020/5. számú végzésével a Debreceni Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásban a Debreceni Törvényszék a 103.K.702.209/2021/12. számú ítéletével a keresetet ismételten elutasította. A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debreceni Törvényszék ítéletét 1.Kf.700.103/2022/6. számú ítéletével helybenhagyta. A jogerős ítélet közlésére 2023. február 14. napján került sor. A bírósági eljárás a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.45.054/2023/2. számú a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzésével zárult. A teljes bírósági eljárás 2019. március 28. naptól 2023. február 14. napig tartott, mely időtartam 1359 nap, ami lényegesen meghaladja a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 01848 - 0 / 2024
Érkezett:	2024. ÁPR. 08.
Erkezés módja	
☒ POSTÁN	☐ EGYÉB:
Példány:	Melléklet:
3	8
Kezelőiroda:	
[Signature]	

érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (Pevtv.) által a munkaügyi perekre megállapított ésszerűnek minősülő időtartamot.

A Pécsi Törvényszék 4.Pk.50.913/2023/2. számú végzésével kérelmemet visszautasította. Ezen végzés elleni fellebbezésem kapcsán a Pécsi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését a Pkf.IV.25.176./2023/2. számú végzésével helybenhagyta.

b.) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Előadom, hogy a rendelkezéseimre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítettem.

c.) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Pécsi Ítéltábla végzését 2024. január 8-án hozta meg, ami jogi képviselőm részére 2024. január 29-én került kézbesítésre, így alkotmányjogi panaszom nem elkésett. Nyilatkozom továbbá arról is, hogy az Abtv. 31. § (2) bekezdésében foglalt kizáró ok nem áll fenn.

d.) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Kérelmezőként érintettségem nem kíván külön bizonyítást.

e.) Az Abtv. 29. § szerint az Alkotmánybíróság (AB) az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Panaszom mindkét- vagylagosan meghatározott – feltételnek megfelel

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indoklása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az alaptörvény-ellenességet az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján lehet megítélni: „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.” Az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdése kimondja „ A törvény előtt mindenki egyenlő.” „**Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja**”. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kimondja: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, **ésszerű határidőn belül bírálja el.**

Az Alaptörvény 28. cikke kimondja „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására

vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgál.”

b) A megsemmisíteni kért érdemi döntés alaptörvény-ellenességének indoklása:

A. Bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség

Véleményem szerint a Pécsi Törvényszék, illetve a Pécsi Ítéltábla azzal, hogy közszolgálati jogvitával kapcsolatban teljesen kizárta a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény által a bírósági peres eljárás indokolatlan elhúzódása okán biztosított hatékony jogorvoslati lehetőség alkalmazását az ügyemben, ezzel megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált hatékony jogorvoslathoz való jogomat.

A tisztességes és ésszerű időn belüli eljáráshoz való jog, valamint azzal összefüggésben a hatékony jogorvoslathoz való jog deklarálása az Alaptörvény XXVIII cikk. (1) bekezdésében jelenik meg. Ezen alapjog megsértésének esetére nyújt jogvédelmet a Pevtv. többek között a munkaügyi perek alanyainak. A Pevtv. külön nevesíti a munkaügyi pereket, és álláspontom szerint az általam indított közszolgálati jogvita is munkaügyi per, egyben peres eljárás, függetlenül attól, hogy az eljáró bíróságok eljárási szabályait nem a Polgári perrendtartás, hanem a Közigazgatási perrendtartás szabályozza.

Ezt az álláspontomat alátámasztja a Kúriának az állásfoglalása (Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiuma 2015. november 23-án megtartott ülésén kialakított többségi vélemény) is, mely szerint „Más megfogalmazásban: a munkajog tárgykörébe tartozik valamennyi jogviszony, amely alkalmas a más részére végzett önálló munka megjelenítésére függetlenül a munkaadó minőségétől, illetve jogállásától. A gazdasági és a személyi függőség a magán munkajog és a közszolgálati munkajog területén is kimutatható.”

„A fentiek szerint tehát kötelmi alapjaira tekintettel a munkajog a polgári joghoz kapcsolódik. Ez igaz a közszolgálati jogviszonyra is annyiban, hogy annak létesítése is egy konszenzust feltételez a felek részéről, mivel a kinevezéssel és annak elfogadásával jön létre (Kttv. 38. § (1) bekezdés). A munkajog speciális területe a közszolgálati jog, amely nem annyira a szabályozott életviszonyok eltérősege miatt különül el, hanem a munkavégzést, mint „szolgáltatást” fogadó fél, a munkáltató személye miatt, tekintettel arra, hogy azok a közhatalom birtokában vannak. E tény azonban nem indokolja a közszolgálati jogviszonyokból származó jogvitákra a munkaviszonyban irányadótól eltérő peres eljárási szabályok alkalmazását, e jogvitáknak a közigazgatási per kereteibe történő beillesztését. A függő munka, mint a munkajog tárgya ugyanis nem tesz különbséget a munkavállalók között aszerint, hogy a munka magánjogához, vagy a munka közjogához tartoznak.”

Pécsi Törvényszék jogértelmezésében - kizárólag a Közigazgatási perrendtartás szerinti jogi minősítést tekintve irányadónak - a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvita ügyében indult bírósági eljárás nem tartozik a munkaügyi perek közé.

Ezen jogértelmezés szerint az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált hatékony jogorvoslathoz való jogot kizárólag csak a polgári perrendtartás hatálya alá tartozó bírósági eljárásokban biztosítja. Erre való tekintettel, mivel a közszolgálati jogviszonyra eltérő peres eljárási szabályok alkalmazását rendelte el a jogalkotó, ezen jogviszonyokban foglalkoztatott munkavállalók hátrányos megkülönböztetése folytán nem biztosított a bírósági eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető jog speciális jogvédelme, az alapjogsérelem vagyoni (pénzbeli) elégtétellel történő kompenzálása.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményének megerősítésével Magyarország kötelezettséget vállalt arra, hogy biztosítja az ésszerű időn belüli eljáráshoz való jog érvényesülését a 6. cikk alapján, továbbá ezen jog megsértése esetére biztosítja a hatékony jogorvoslathoz való jogot a 13. cikk alapján.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (továbbiakban EJEB) az elmúlt évtizedekben nagy számban marasztalta Magyarországot amiatt, hogy az Egyezmény 13. cikkében foglalt követelmény ellenére a magyar jogrendszer nem biztosít hatékony hazai jogorvoslatot a bírósági eljárások elhúzódásának megelőzésére, illetve az ilyen eljárások által okozott kár orvoslására.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) 2015. október 16-án jogerőre emelkedett a 48322/12. számú, Gászó v. Hungary ügyben hozott vezető ítéletében (pilot judgment) megállapította, hogy a magyar jogrendszer nem biztosít hatékony jogorvoslati lehetőséget az ésszerű időn túli eljárások kezelésére, továbbá nem nyújt megfelelő elégtételt az ilyen eljárások okozta károk esetében. Magyarország ezzel nem felel meg az 1993. évi XXXI. törvényben kihirdetett ún. Római Egyezményben (Emberi Jogok Európai Egyezménye) vállalt nemzetközi kötelezettségeinek. Ezért a jogalkotónak egy éven belül át kell alakítania és az EJEB esetjogával összhangba hoznia az ésszerű határidőn belüli elbírálásra vonatkozó jog megsértésével kapcsolatos jogorvoslati rendszert, oly módon, hogy

- a folyamatban levő eljárásokat fel kellene gyorsítani, ezzel megelőzni a jogsérelmet,
- az utólagos, már elhúzódott eljárások vonatkozásában kártérítést nyújtó jogorvoslatot kell biztosítani.

A fentiek szerint a Gászó kontra Magyarország ügyben meghozott ítéletében (ún. pilot judgmentben) az EJEB felhívta hazánkat, hogy hozzon létre olyan hazai jogorvoslatot vagy jogorvoslategyütttest, amely megfelelő módon, az EJEB esetjogában lefektetett egyezményes elvekkel összhangban állva képes kezelni az ítéletben azonosított strukturális hiányosságokat.

A 2018. január 1. napján új - a polgári perrendtartás, a közigazgatási perrendtartás és büntetőeljárást szabályozó – eljárásjogi kódexek léptek hatályba. Az új eljárásjogi kódexek szabályozása rendszerszinten kívánja elejét venni az eljárások elhúzódásának.

A magyar eljárásjogi szabályozás strukturális megújítása mellett – az EJEB felhívására tekintettel – a jogalkotó szükségesnek tartotta a bírósági eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető jogot speciális jogvédelem alá helyezni. Erre való tekintettel törvényjavaslat született az alapjogsérelem vagyoni (pénzbeli) elégtétellel történő kompenzálásáról, illetve az ennek érvényesítését lehetővé tevő eljárásról. A törvényjavaslat a vagyoni elégtétel iránti igény alapjául a polgári és közigazgatási peres eljárás bírósági szakaszát nevesítette. Ezzel ellentétben a 2021. évi XCIV. törvény hatálya – a törvényt szó szerint értelmezve - kizárólag a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel iránti igény érvényesítésére terjed ki. Az ebben a megfogalmazásban elfogadott törvény alkalmazása során nagy jelentőséggel bír az, hogy a bíróság értelmezésében mely ügyek tartoznak a polgári peres eljárások közé.

A Pécsi Törvényszék indoklása szerint „Kétségtelen tény, hogy a kérelmező által megjelölt állásfoglalás szerint a közszolgálati jogviták munkaügyi pernek minősülnek, azonban ezen állásfoglalás meghozatalát követően hatályba lépő új polgári perrendtartás (Pp.) egyértelműsítette, hogy hatálya alól kikerülnek azok a jogviták, amelyek a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) hatálya alá tartoznak.” Erre való tekintettel állapította meg végzésében az első fokú bíróság, hogy ügyekben a Ppvtv. szabályai nem alkalmazhatóak, mivel álláspontja szerint a közszolgálati jogviták nem tartoznak a munkaügyi perek közé.

Véleményem szerint téves a Pécsi Törvényszék álláspontja, ugyanis az új eljárásjogi kódexek hatályba lépésével az általam hivatkozott Kúriai állásfoglalás megállapításainak elvi alapjaiban változás nem történt, ezen megállapítások továbbra is relevánsak.

A „polgári jogi jogok és kötelezettségek” fogalma önálló koncepció. Egy ügy „polgári jogi” természetét nem jogi minősítése, hanem a belső jog szerinti tartalma és hatásai alapján kell megítélni. Ezt a szempontot figyelembe véve a Kúria állásfoglalása továbbra is releváns, megállapításaira - mely szerint a „munkajog tárgykörébe tartozik valamennyi jogviszony, amely alkalmas a más részére végzett önálló munka megjelenítésére függetlenül a munkaadó minőségétől, illetve jogállásától.” „A munkajog speciális területe a közszolgálati jog” – a bírósági eljárást szabályozó eljárásjogi kódexekben történt változásoknak semmilyen hatása nincs.

B. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla jogértelmezése nem felel meg az Alaptörvény 28. cikkének, a Kp. Preambulumának sem. Az eljáró bíróságok szerint a közszolgálati jogviszonyra azért nem alkalmazható a Pevtv. szerinti jogvédelem, mert ezen munkaügyi perekre nem a polgári perrendtartás szabályai, hanem a közigazgatási perrendtartás szabályai vonatkoznak. Ezen jogértelmezés Alaptörvény ellenes, az alábbiak miatt:

Az Alaptörvény 28. cikke kimondja, hogy „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indoklását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. preambuluma szerint „a közigazgatási bíróságok által a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben nyújtott jogvédelem és jogorvoslat biztosítása céljából, továbbá annak érdekében, hogy a közigazgatási szervek hatásköreiket törvényben előírtaknak megfelelően gyakorolják, és tevékenységük összhangban legyen azokkal a célokkal, amelyek elérése érdekében azokat megvalósították, az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b)-d) pontja végrehajtására a következő törvényt alkotja:”

Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b)-d) pontjainak a közigazgatási perrendtartás megalkotásának időpontjában hatályos szövege az alábbi volt:

„A bíróság dönt

- a) büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben;
- b) a közigazgatási határozatok törvényességéről;**
- c) az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről;**
- d) a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról.”**

Amennyiben megvizsgáljuk a Kp. preambulumát és az Alaptörvény fenti (Kp. hatályba lépésekor hatályos) szövegét, a hivatkozott pontok egyike sem vonatkozik a közszolgálati jogviszonyra, ezért megállapítható, hogy semmi nem támasztotta alá a közszolgálati jogviszonynak a munkaügyi perekből való elkülönítését.

A közigazgatási perben a bíróság a közigazgatás törvényességét ellenőrzi, azaz a közigazgatási szerv által végzett közigazgatási cselekmény (mely jellemzően valamely hatósági ügyben hozott döntés) törvényességét vizsgálja. A bíróság a közigazgatási pert sajátos eljárási szabályok szerint folytatja le, amelyeket a Közigazgatási perrendtartás tartalmaz, de alkalmazandók a Polgári perrendtartás meghatározott szabályai is.

A Kúria fentebb ismertetett állásfoglalása szerint is kétségtelen tény, hogy a közszolgálati jogviták munkaügyi pernek minősülnek, és tekintettel arra, hogy a Pevtv. külön is nevesíti a munkaügyi pereket, véleményem szerint a Pevtv. rendelkezései alól nem lehet kivenni a közszolgálati jogvitákat. Ellenkező esetben a jogalkotó olyan helyzetet teremtett, hogy a közszolgálati munkajog hatálya alá tartozó munkavállalókat kizárta a bírósági eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető jog speciális jogvédelme alól, pusztán azon oknál fogva, hogy a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvitákat közigazgatási perben elbírálandó, közigazgatási jogvitának minősítette. Összességében megállapítható, hogy a sérült a közszolgálati munkajog hatálya alá tartozó munkavállalóknak az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdésében deklarált hatékony jogorvoslathoz való joga, ugyanis hátrányos megkülönböztetésük folytán nem biztosított részükre a bírósági eljárás ésszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető jog speciális jogvédelme, az alapjogsérelem vagyoni (pénzbeli) elégtétellel történő kompenzálása.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

- a) Nyilatkozom, hogy nem kezdeményeztem a bíróságon az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági végzés(ek) végrehajtásának felfüggesztését.
- b) Nyilatkozom, hogy az alkotmányjogi panasz eljárásban jogi képviselő nélkül járok el.
- c) Nyilatkozom, hogy személyes adataim közzétételéhez nem járulok hozzá.
- d) Érintettséget alátámasztó dokumentumok másolata
 1. Pécsi Törvényszék 2023. november 13-án kelt 4.Pk.50.913/2023/2. végzés
 2. Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2024. január 8-án kelt Pkf.IV.25.176/2023/2. számú végzése

 2024. március 19.

Tanúk:

